

VIKBA11 Selekční jazyky 1

Filozofická fakulta Masarykova Univerzity, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví

podzim 2007

Přednášející: Josef Schwarz (schwarzjv@seznam.cz)

Úkol č. 3

Termín odevzdání práce:

Studenti denního studia: 5. prosince 2007
Studenti kombinovaného studia: 26. listopadu 2007

ZADÁNÍ ÚKOLU

Cílem úkolu bude vytvoření **tří autoritních termínů** (tematických autorit) pro soubor věcných autorit NK ČR (dále jen SVA) a procvičit si tvorbu autoritních termínů a vztahů v řízeném slovníku. SVA je dostupný na adrese <http://sigma.nkp.cz/F> pod zkratkou AUT.

- ◆ Nejprve zjistíte tři termíny, které chybí v SVA. Zvolíte tři termíny, které budou spadat do jedné oblasti, a to podle selekčního prvku **skupiny Konspektu**.
 - Postup: V databázi SVA na výše uvedené adrese zvolíte pole pro prohlížení **Konspekt pro autority**. Zadáte vámi zvolenou skupinu Konspektu (přehled je dostupný zde http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_Mdt_tabulky2.htm), např. *021 - Funkce, význam a využívání knihoven*. Zobrazí se seznam skupin Konspektu. Kliknete na příslušnou skupinu Konspektu a zobrazí se seznam tematických autorit, které do dané skupiny Konspektu/oblasti spadají. Seznam termínů si projděte a identifikujte **tři termíny**, které nejsou do slovníku zařazeny a tematicky do dané oblasti/skupiny Konspektu spadají.
 - Příklad: Zajímá mne oblast *selekční jazyky*. Danou oblast nejprve převedu na skupinu Konspektu, tj. *025.3/.4 - Katalogizace. Selekční jazyky*. Dále v databázi SVA zobrazím seznam tematických autorit, které do příslušné skupiny Konspektu spadají (pole pro prohlížení **Konspekt pro autority**). Identifikuji tři termíny, které v seznamu nenaleznu, např. *organizace poznání, fasetové klasifikace, unitermy*.
 - POZOR: Vámi navržené termíny nesmí být již v SVA jako nepreferované termíny (odkazová forma) či pod jinou skupinou Konspektu. K zjištění použijte pole pro prohlížení **Věcné téma** a pole pro vyhledávání **Věcná autorita**.

- ◆ Další částí úkolu bude dané termíny do **SVA (řízeného slovníku) včlenit**. To provedete **vyplněním tabulky**, jež je součástí zadání. Včlenění tedy znamená, že určité termíny, které jsou k novému termínu v nějakém vztahu. Příbuzné termíny již v SVA mohou být ve formě tematické autority a tedy je pouze identifikujete. Jinou variantou může být, že rovnou vymyslíte dva či tři nové termíny, které jsou spolu v určitém vztahu, např. *mezinárodní desetinné třídění* je podřazeno termínu *systematické selekční jazyky* a je asociováno s termínem *Deweyho desetinné třídění* (Jde pouze o příklad. Uvedené termíny jsou již součástí SVA)

- ◆ Vyplněním tabulky vytvoříte **autoritní záznamy pro dané termíny**, které jsou součástí SVA NK ČR, např. existující autoritní záznam k temat. autoritě mezinárodní desetinné třídění:

Záhlaví	025.3/.4 - Katalogizace. Selekční jazyky [12]
Odkaz. forma	MDT [o] UDC [o]
	Universal Decimal Classification [o]
Nadřazený termín	systematické selekční jazyky
Asoc. termín	Deweyho desetinné třídění
MDT	025.45
Angl. ekvivalent	Universal Decimal Classification
Skupina Konspektu	025.3/.4 - Katalogizace. Selekční jazyky [12]

◆ Další pokyny

- ◆ Při určování vztahů mezi lexikálními jednotkami vycházejte z normy ČSN 01 0193. *Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezaurů*. Praha: Český normalizační institut, 1996. 49 s.
- ◆ Při rozhodování mezi **singulárem a plurálem** dodržte normu ČSN 01 0193. *Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezaurů*. Praha: Český normalizační institut, 1996. 49 s. (tzn. *fasetová klasifikace* či *fasetové klasifikace*).
- ◆ Pro určení notace MDT použijte databázi <http://aip.nkp.cz/mdt/>. Pokud nenaleznete pro termín notaci, použijte notaci pro nadřazenou třídu. Pro vytváření složených a rozvinutých znaků použijte příslušné VPZ a spojovací symboly (více viz prezentace k samostudiu ke cvičení z 2. 11. 2007)
- ◆ Soubor ve formátu .doc se zpracovaným úkolem (tj. vyplněnou tabulkou o třech řádcích, tj. se třemi termíny) pojmenujte [vaše_příjmení]_ukolSJ3.doc (např. novak_ukolSJ3.doc) a uložte do Odevzdávárny v IS MU (adresář 3. *úkol*).

◆ Literatura a zdroje:

- ◆ BALÍKOVÁ, Marie. Harmonizace věcné katalogizace v Česku: sen či realita? [online]. [2004] [cit. 2007- 07-11]. Dostupný z WWW: <jib-info.cuni.cz/dokumenty/sec2004/sec2004_balikova.rtf>.
- ◆ BALÍKOVÁ, M. Zápis návrhů autoritních termínů (podrobnější návod) [online]. 17.03.05 [cit. 2007-07-11]. Dostupný z WWW: http://www.nkp.cz/pages/page.php3?page=fond_zapis_autoritnitermin.htm
- ◆ ČSN 01 0193. *Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezaurů*. Praha: Český normalizační institut, 1996. 49 s.
- ◆ KOTULANOVÁ, Zuzana. Role Národní knihovny České republiky při standardizaci věcných selekčních prvků. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví, Kabinet knihovnictví, 2006. 116 s. Vedoucí diplomové práce Mgr. Silvie Presová, DiS. (dostupné přes archiv závěrečných prací IS.MUNI)
- ◆ Národní autority ČR : portál [online]. 2007 [cit. 2007- 07-11]. Dostupný z WWW: <http://authority.nkp.cz/>

